

***ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
СЕОСКОГ ГРОБЉА У ОСТРИКОВЦУ***

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО
-НАЦРТ-

Београд, 2020.г.

ПРЕДМЕТ: ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СЕОСКОГ ГРОБЉА У ОСТРИКОВЦУ -НАЦРТ-	
НАРУЧИЛАЦ:	Општинска управа – Општина Ћуприја Ул. 13. Октобра бр. 7, 35 230 Ћуприја
ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:	„Урбополис“ д.о.о. Шуматовачка бр. 8, 11000 Београд
ОДГОВОРНИ УРБАНИСТА:	проф. др Миодраг Ралевић, дипл.инж.арх. бр. лиценце 200 057204 др Татјана Мрђеновић, дипл.инж.арх. бр. лиценце 200 126811
КООРДИНАТОР ИЗРАДЕ:	Јован Павловић, маст.простор.план.
СТРУЧНИ ТИМ:	проф. др Александра Ђукић, дипл.инж.арх. Ненад Павловић, дипл.грађ.инж. Мирјана Бараћ, маст.инж.арх. Симона Тајић, маст. инж. урб. и рег.раз. Биљана Биорац, дипл.инж.арх. Милица Кочовић, дипл.инж.арх. Мара Јевтић, дипл.инж.пејз.арх. Гордана Милодановић, дипл.простор.план. Милош Игњатовић, маст.инж.арх. Александра Бјелић, маст.инж.арх. Тамара Коматина, маст.простор.план. Милица Антонијевић, дипл.маш.инж. Владимир Матуновић, дипл.маш.инж. Милица Бојановић, маст. инж. урб. Бојан Живковић, дипл. простор. план
ДИРЕКТОР „УРБОПОЛИС“ Д.О.О.	Медена Милић

САДРЖАЈ

1.0. ОПШТИ ДЕО	5
1.1. Правни основ	5
1.2. Плански основ	5
1.2.1. Извод из Просторног плана општине Ћуприја	5
1.3. Повод израде Плана	8
1.4. Циљеви израде Плана	8
1.5. Опис и обухват границе плана	8
2.0. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ	9
2.1. Опис подручја	9
2.2. Постојећа намена површина	9
2.3. Постојећи инфраструктурни системи	10
2.3.1. Стање и капацитети саобраћајне инфраструктуре	10
2.3.2. Стање и капацитети комуналне инфраструктуре	10
2.4. Природна и културна добра	10
2.5. Карактеристике стања животне средине	10
3.0. ПЛАНСКИ ДЕО	11
3.1. Правила уређења	11
3.1.1. Подела на зоне (грађевинске целине) према урбанистичким показатељима и другим карактеристикама	11
3.1.2. Планирана намена површина	11
3.1.3. Површине јавних намена	12
3.1.4. Мреже и објекти инфраструктуре	12
3.1.5. Урбанистички услови и мере заштите	13
3.2. Правила грађења	14
3.2.1. Правила грађења у оквиру гробних поља	14
3.2.2. Правила грађења у оквиру осталих површина	15
4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	17

ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА

1.0. Граница обухвата плана Р 1:1000

2.0. Извод из плана вишег реда

3.0. Постојећа намена површина Р 1:1000

4.0. Планирана намена површина Р 1:1000

5.0. Саобраћај, регулација и нивелација Р 1:1000

6.0. Мреже и објекти инфраструктуре – синхрон план Р 1:1000

7.0. Спровођење плана Р 1:1000

1.0. ОПШТИ ДЕО

1.1. Правни основ

Правни основ за израду Плана детаљне регулације сеоског гробља у Остриковцу је:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 – исправка, 64/2010 – одлука УС, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др.закон и 9/2020);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (Службени гласник 32/2019);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације сеоског гробља у Остриковцу („Службени гласник општине Ћуприја“, бр. 22/18)

1.2. Плански основ

Услови и смернице за израду Плана детаљне регулације сеоског гробља у Остриковцу дефинисане су Просторним планом општине Ћуприја („Службени гласник општине Ћуприја“, бр. 13/11).

Плански документи ширег подручја, од значаја за израду овог Плана је:

- Просторни план Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 88/2010);

Заштита непокретних културних добара

Приликом израде просторних у урбанистичких планова, обавезно је лоцирање како археолошких локалитета, споменика културе тако и сеоских гробља. Одговарајућим прописима утврђују се посебне пропозиције у погледу активности и поступања у близини непокретних културних добара.

1.2.1. Извод из Просторног плана општине Ћуприја

Општина Ћуприја се налази у централном делу Србије и припада Поморасвском управном округу. Општина Ћуприја окружена је општином Јагодина на североистоку, општином Параћин на југу, а општином Деспотовац на северозападу. Према попису из 2011. године у општини Ћуприја живи око 43 000 становника.

Ћуприја се сматра равничарско низијским градом. Хидрографске карактеристике овог подручја огледају се кроз токове река Велике Мораве, Раванице, Миросаве и Грзе.

Ћуприја је у долини са умерено-континенталном, просечно довољним количинама падавина и мањим утицајем ветрова, изузев кошаве.

У административном погледу Ћуприја је општински центар са 17 катастарских општина у оквиру којих постоји 18 месних заједница (од којих је град Ћуприја са 3 месне заједнице) и 12 месних канцеларија.

Мрежу насеља општине Ћуприја чине 18 месних заједница, 3 градске и 15 сеоских. Градско насеље Ћуприја се састоји из три целине чија је природна граница делом река Раваница. Сеоске месне заједнице чине: Добричево, Батинац, Бигреница, Вирине, Влашка, Исаково, Јовац-Дворица, Кованица, Крушар, Мијатовац, Остриковац, Паљане-Иванковац, Сење, Супска и Старо село.

Постојеће стање - Према билансу површина подручја Просторног плана, укупне површине од **28 738,4** ha, пољопривредно земљиште захвата 20 207,2ha (70.3%), шумско 6 046.8 ha (21.04%), водно 346,2 (1.2%), а остало 2 138,2 ha (7.46%).

Повољан саобраћајни положај од великог је значаја за развој општине. Повољан терен за развој саобраћајне мреже је један од значајних потенцијала.

Према подацима Републичког завода за статистику који се односе на 2006. годину, укупна **пољопривредна површина** општине износила је 19.908 ха, од чега је 92,9% у приватном власништву. Укупна површина **шумског земљишта** општине износи 28.738 ha. Од тога на територији општине Ћуприја укупна површина под шумама (на основу прегледа површина по катастарским класама) износи 6.365 ha (22%). Надлежно Шумско газдинство на територији општине Ћуприја је "Јужни Кучај" Деспотовац.

Визија просторног развоја Ћуприје је, у првом реду, да буде демографски стабилна, а затим одрживог економског и социјалног развоја, инфраструктурно опремљена и саобраћајно приступачна, очуваног и заштићеног природног и културног наслеђа, квалитетне животне средине, и функционално интегрисана у окружење, уз јачање сарадње са суседним општинама у региону.

Плански део – намена површина

Планиране промене у билансу намене простора до 2025. године, највише ће се одразити на **пољопривредно земљиште** које ће се смањити због пошумљавања земљишта, али ће оно и даље заузимати највећу површину у односу на друге намене земљишта. Планирано смањење, такође би се остварило за потребе изградње саобраћајница и инфраструктурних система, као и за планирано повећање грађевинског подручја.

Постојеће **изграђено земљиште**, у највећем обиму, представљају рурална домаћинства, комунални објекти (гробља), верски објекти, у малом обиму производња. Планом се оставља, као реална могућност, да нису евидентирани сви изграђени објекти, из оправданих разлога, што не значи да и ти постојећи, а неевидентирани објекти, су на било који начин другачије плански третирано од оних који су Планом евидентирани. Правилима уређења и грађења у Плану се даје могућност издвајања изграђеног од неизграђеног дела катастарске парцеле (правила парцелације), дају се услови за реконструкцију изграђених објеката, услови за изградњу нових објеката, што све треба да омогући (на захтев власника/корисника парцеле) утврђивање постојећег грађевинског земљишта а по потреби, за нову изградњу, и формирање новог грађевинског земљишта.

Основна подела **грађевинског земљишта** (по намени) је на површине и објекте јавних намена и остале намене изван површина јавних намена. Површине и објекти јавних намена припадају јавним службама (образовање, управа, здравство, култура, социјална заштита и сл.), уређеним и заштићеним просторима (паркови, скверови, парк-шуме, кејови и сл.) и објектима и мрежи инфраструктуре (саобраћај, енергетика, водопривреда, телекомуникације, топлификација, комунални објекти и сл.).

Мрежа центара и насеља

Услуге и централне активности треба концентрисати у општинском центру – Ћуприји и центрима заједнице насеља. У намени површина није потребно вршити веће промене, већ само њихово адекватно коришћење, што подразумева рационално коришћење земљишта и интензивније коришћење пољопривредног земљишта уз адекватну структуру производње, примену одговарајућих технологија, размештај привредних капацитета у сеоским центрима и изградњу објеката у оквиру грађевинског подручја. Планска поставка јесте развој мреже насеља општине

заснован на моделу **заједнице насеља** формираних по принципима територијалног и функционалног умрежавања.

Предвиђена је следећа **хијерархија центара** у мрежи насеља општине Ћуприја:

- I ранг – центар Општине (Главни општински центар - Ћуприја),
- II ранг – центар заједнице насеља (Супска и Мијатовац)
- III ранг – насеља са појединим функцијама и насеља са специфичним функцијама,
- IV ранг- остала насеља (примарна села).

Примарна села су насеља без перспективе осамостаљивања у функционалном смислу (саобраћајна повезаност, ресурсе за пољопривреду и туризам и близина локалног центра).

Саобраћајна инфраструктура

Општински путеви који се задржавају остају у својим коридорима, али су планирани коридори нових траса општинских путева којима би се употпунила мрежа и остварила потпуна саобраћајна повезаност свих насеља у општини. Нова мрежа има за циљ и да омогући квалитетну инфраструктурну опремљеност свих делова територије. На постојећим општинским путевима планирана је рехабилитација коловоза од асфалта, на деоницама где је асфалт и подлога пропала, и на деоницама где је ширина попречног профила недовољна за одвијање двосмерног саобраћаја. На деоницама без асфалта планирати израду квалитетне коловозне конструкције са коловозом од асфалта. Најчешће на овим деоницама потребно је извршити и проширивање профила. Стање јавних путева, државних и општинских, није задовољавајуће у погледу нарушености коловозне површине (неравна, испуцала, са пуно ударних рупа), променљиве ширине коловоза и осталих елемената који не омогућавају безбедно одвијање саобраћаја прописаним брзинама на појединим деоницама (примењени радијуси хоризонталних кривина, неповољни подужни нагиби нивелета, нефункционисање система одводњавања).

Комунална инфраструктура

Водоводна и канализациона мрежа у сеоским насељима су у лошем стању, потребно је њихово унапређење. На територији сеоских насеља не постоји организовано сакупљање отпада.

Сва насеља на територији Општине имају формирана **гробља** осим насеља Дворица, Паљане и Ћуприја Ван. Највећи број постојећих сеоских гробља имају услове за проширење.

Правила уређења и грађења

Комунална инфраструктура – Гробља - За проширење постојећих гробља и изградњу гробља на потпуно новој локацији, у случају потребе решавања локације утврђивањем јавног интереса обавезна је израда Плана детаљне регулације. У случају имовинско-правно решене нове локације и њеног приступа, обавезна је израда Урбанистичког пројекта. Урбанистичкој разради локације мора да претходи израда геолошког елабората и одговарајућег документа о утицају изградње гробља на животну средину.

Димензионисање гробља зависи од: броја становника гравитационог подручја (планирано стање), стопе морталитета, ротационог турнуса, димензије гробног места, система сахрањивања и организације парцеле и заступљености функција на гробљу.

Гробље се састоји од површине за сахрањивање и приступне површине која је величином и опремљеношћу у складу са величином површине за сахрањивање. Минимум комуналне опремљености гробља представља плато са чесмом, решеном одводњом употребљене воде и површинске воде са платоа (по потреби септичка јама) . Површину за сахрањивање треба поделити на гробна поља у којима се предвиђа сахрањивање у једном гробном месту: једног умрлог лица, два умрла лица, три или четири умрла лица.

1.3. Повод израде Плана

Израда Плана детаљне регулације сеоског гробља у Остриковцу (у даљем тексту: План) покренута је на основу Одлуке о изради плана детаљне регулације сеоског гробља у Остриковцу („Службени гласник општине Ћуприја“, бр. 22/18) и у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 – исправка, 64/2010 – одлука УС, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018 и 31/2019) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“ број 32/2019), који представља правни основ за израду и доношење Плана.

1.4. Циљеви израде Плана

- **Општи циљ** израде плана јесте проширење постојећег сеоског гробља. На тај начин извршиће се усклађивање планског решења са ситуацијом на терену, дефинисање јавне комуналне инфраструктуре, правила уређења и грађења и заштита животне средине.
- **Посебни циљеви** израде плана су:
 - Успостављање одговарајућих услова за просторни развој, односно проширење постојећег гробља;
 - Развој потребне и искоришћавање постојеће саобраћајне инфраструктуре ради омогућавања бољег приступа;
 - Задржавање шумског земљишта у граничним деловима парцела као заштитно зеленило;
 - Опременање комуналном инфраструктуром у циљу бољег функционисања гробља – регулисање одношења отпада, водоводна и канализациона мрежа;
 - Уређење гробља у складу са циљевима заштите животне средине;
 - Заустављање непланског ширења гробља са суседне парцеле;
 - Превођење намене парцеле са пољопривредног у јавну (гробље) намену у складу са правилима, законом и планским решењима

1.5. Опис и обухват границе плана

Обухват Плана према одлуци обухвата катастарску парцелу 983 у КО Остриковац површине 7,14а.

2.0. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

2.1. Опис подручја

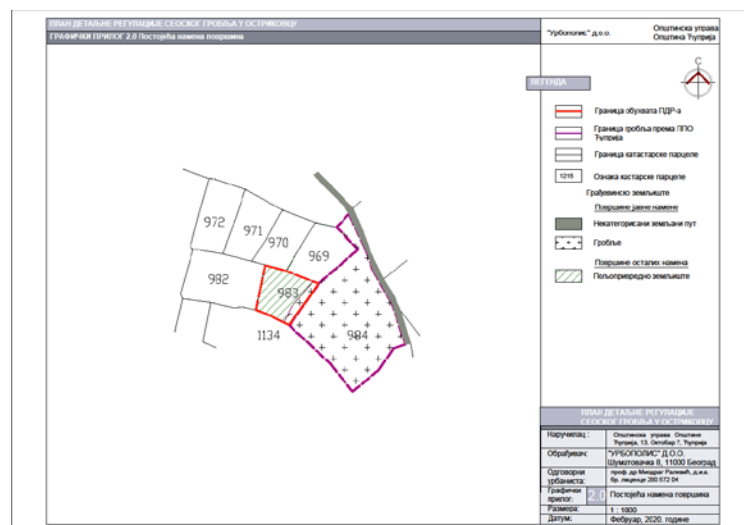
Остриковац је насеље у општини Туприја. До насеља се из општинског центра долази државним путем II А реда. Кроз само насеље пролази државни пут II А реда број 187. Лоцирано је јужно од општинског центра и друмска удаљеност је око 9 km. Развојено је са обе стране државног пута. Гробље у Остриковцу се налази северно од центра насеља. Терен је брдовит. Постојеће гробље је у лошем стању, неодржавано је. Окружено је великим делом шумским земљиштем, није у близини зоне руралног становања. Приступ из центра насеља је отежан, због лошег стања постојећег земљаног пута. Са западне стране гробља се налазе пољопривредне површине. Због заузетости постојећег гробља оно се спонтано шири на суседну парцелу број 983. Ширење се одвија без постојања правила, на парцели у приватном власништву. Због тога је ширење гробља потребно дефинисати Планом и предвидети планска решења која ће као резултат имати адекватно уређење комуналне површине, односно. Парцела на којој се планира проширивање нема велику површину па самим тим нису предвиђени гробни блокови као целине.

2.2. Постојећа намена површина

У обухвату Плана, у постојећем стању као претежна намена површина се издвајају пољопривредне површине. Осим пољопривредних површина околина је обухваћена и шумским земљиштем. Постојеће гробље се налази на парцели 984. Парцела бр. 983 је југоисточним делом већ захваћена ширењем гробља.

Уз границу постојећег гробља, са северне стране се налази некатегорисани земљани пут чијом би се реконструкцијом обезбедио бољи приступ гробљу.

Катастарска парцеле 983 која улази у План има површину 714 m².

Слика 1. Постојећа намена површина

2.3. Постојећи инфраструктурни системи

2.3.1. Стање и капацитети саобраћајне инфраструктуре

Катастарска парцела у обухвату плана је са јужне стране повезан на земљани пут.

2.3.2. Стање и капацитети комуналне инфраструктуре

Електроенергетска мрежа

У предметном подручју не постоје електроенергетски објекти.

Гасоводна мрежа

У границама обухвата Плана детаљне регулације, нема изграђених гасовода и гасоводних објеката.

Телекомуникациона мрежа

На предметној локацији не постоје изграђени подземни ТК објекти.

Водоводна мрежа

У предметном подручју не постоји изграђена сеоска водоводна мрежа.

Фекална и атмосферска канализациона мрежа

На предметној локацији не постоји систем за евакуацију отпадних вода из насеља. Постојећи садржаји у ближем окружењу овај проблем регулишу сопственим интерним системима – септичким јамама.

2.4. Природна и културна добра

Природна добра

Увидом у Регистар заштићених природних добара, утврђено је да у обухвату предметног Плана нема евидентираних ни проглашених природних добара, односно да обухваћена површина не припада ни једном природном добру.

Културна добра

На предметној локацији плана нема евидентираних културних добара.

2.5. Карактеристике стања животне средине

За подручје обухвата предметног Плана детаљне регулације и његовог непосредног окружења, нису вршена мерења и контрола стања основних параметара којима би се исказало стање животне средине. У непосредном окружењу обухвата Плана су парцеле које се користе као пољопривредно земљиште, тако да се као чиниоци загађивања евентуално могу појавити услед неадекватног коришћења, агрохемијска средства која се користе у пољопривредној производњи.

3.0. ПЛАНСКИ ДЕО

3.1. Правила уређења

3.1.1. Подела на зоне (грађевинске целине) према урбанистичким показатељима и другим карактеристикама

Концепт просторне организације је тако утврђен да се у оквиру комплекса гробља јасно сагледавају зоне, односно грађевинске целине које се међусобно разликују по основним карактеристикама: намени, положају у простору, начину уређења и изградње. У случају гробља Остриковац нису предвиђене зоне с обзиром да је реч о малој парцели и површини па сам тим нема потребе за блоковима већ су сва гробна поља заједно сконцетрисана без већих сепарација али свакако плански и по предвиђеним стандардима.

I Површине за сахрањивање – Гробна поља

- Гробна поља за сахрањивање

II Остале површине

- Пешачке стазе
- Зелене површине
- Површине за одлагање смећа

3.1.2. Планирана намена површина

У оквиру границе Плана у планираној намени површина издвајају се површине јавне намене, односно комуналне површине – гробље.

Детаљна намена површина подразумева опремање површине гробља одговарајућим садржајима у функцији гробља. У оквиру површине гробља планира се:

- Одређивање димензија гробних поља у зависности од врсте гробних места;
- Уређење стаза за кретање између гробних поља;
- Ограђивање површине гробља;
- Формирање зеленила;
- Обезбеђивање неопходног мобилијара – Клупе, чесме, заклони од невремена, канте за отпатке и сл.
- Изградња атмосферске канализационе мреже;
- Уређење пешачког прилаза
- Ограђивање гробља као и улаз на планирану површину
- Формирање локације за водоснабдевање, односно чесме

Табела 1. Биланс планираних намена површина

Намена површина	Површина	
	m ²	%
Гробна поља	505,1976	70.76
Зеленило	98,0768	13,73
Пешачке стазе	110,77	15,51

3.1.3. Површине јавних намена

Целокупно планско подручје пранирано је као јавно грађевинско земљиште. Регулациона линија се преклапа са границом планиране оgrade око гробља Остриковцу.

Гробље је правилно организовано у редове са размацама у оријентацији исток – запад а раздвојени су пешачким стазама и површинама за озелењавање па се самим тим формира компактна целина.

3.1.4. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура

Главни улаз се налази на јужној страни комплекса гробља, тако да је обезбеђен улаз са земљаног пута који се спаја са локалним сеоским путем. Планом је предвиђена изградња пешачке стазе која се спаја на земљаним путем са јужне стране.

Основни елементи за решавање нивелације су коте гробних поља, са одговарајућим падовима према зеленим површинама.

Водоводна мрежа

У оквиру обухвата плана предвиђена је изградња система за водоснабдевање и изграња чесме у јужном делу гробља поред самог улаза у гробље.

Фекална и атмосферска канализациона мрежа

С обзиром на изразито малу количину отпадне воде која се може појавити и непостојање градске канализационе мреже одвођење отпадних вода решиће се преко водонепропусних септичких јама. Удаљеност водонепропусне септичке јаме треба да буде минимално 5m од објекта чију отпадну воду треба да прими.

Атмосферске воде оријентисаће се, отвореном риголском мрежом око платоа и дуж шетних стаза, према озелењеним површинама. С обзиром на планом предвиђено уређење, количине атмосферских вода нису велике те ће планом предвиђено решење задовољити потребе одвођења атмосферских вода. Конкретна локација где

ће се реализовати локација за крајње сливање вода је на северу парцеле и приказана је на карти инфраструктуре.

3.1.5. Урбанистички услови и мере заштите

Мере и услови заштите животне средине и природних добара

Услови и мере заштите на простору гробља односе се на:

- уређивање, одржавање и опремање простора за сахрањивање,
- уређивање, опремање и одржавање објеката на гробљу,
- уређивање и одржавање путева и стаза унутар гробља,
- уређивање простора између гробних места,
- одржавање зеленила, чистоће, и других послова који су у вези са уређивањем и одржавањем гробља и одржавањем гробних места и надгробних обележја.

С обзиром да се у околини налазе и пољопривредне и шумске површине треба узети у обзир више фактора њиховог утицаја на гробну парцелу и обрнуто. Већ је поменут утицај агротехничких мера на пољопривредним добрима као један од фактора. Такође и само гробље као место где се лоцирају посмртни остаци треба да има добру испитаност па је поменута неопходна геолошка и педолошка анализа. Нарочито се све ове анализе морају обавити ако се узме у обзир лоцирање водоводне инфраструктуре.

У оквиру гробља треба да се спречавају сви облици загађења и да се обезбеди ниво квалитета средине према одговарајућим стандардима и прописаним нормама. чије извршење је обавезно обезбедити у циљу спречавања угрожавања животне средине, а што је прописано низом закона: Закон о сахрањивању и гробљима ("Сл. гласник СРС", бр. 20/77, 24/85 и 6/89 и "Сл. гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон и 120/2012 - одлука УС и 84/2013 - одлука УС), Закон о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон) и остали правилници и подзаконска акта.

Услови заштите културних добара

На подручја плана нема заштићених културних добара.

Услови заштите од елементарних и других непогода

У циљу заштите грађевинских објеката и осталих садржаја на простору обухваћеним планом потребно је, при њиховом пројектовању и извођењу, узети у обзир меродавне параметре који се односе на заштиту од елементарних непогода (врста и количина атмосферских падавина, дебљина снежног покривача, јачина ветра, носивост терена, висина подземних вода и сл.), и испоштовати важеће техничке нормативе.

Заштита од пожара: обезбеђена је погодним распоредом појединаних објеката и њиховом међусобном удаљеношћу, коришћењем незапаљивих материјала за њихову градњу, одговарајућом противпожарном хидрантском мрежом, проходношћу терена, односно обезбеђењем приступа свим објектима у случају потребе, у складу са Законом о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018) и другим прописима.

Заштита од удара грома: треба да се обезбеди изградњом громобранске инсталације, која ће бити правилно распоређена и правилно уземљена.

Заштита од земљотреса: основну меру заштите од земљотреса представља примена принципа асейзмичког пројектовања објеката, односно примена сигурносних стандарда и техничких прописа у складу са сейзмичком микрорегионализацијом територије.

Заштита од ратних разарања: мере заштите од интереса за одбрану земље, треба да буду уграђене у сва просторна решења (објекти, техничка решења у инфраструктури, распореду слободних и зелених површина и др.), које као превентивне мере утичу на смањење повредивости појединих објеката, комплекса и простора, а у складу са Законом о одбрани.

Услови за несметано кретање особа са инвалидитетом и мере и стандарди приступности

У складу са важећим прописима из ове области обезбедити услове за несметано кретање хендикепи-раних особа што ће се у оквиру комплекса остварити изградњом рампи и упуштањем ивичњака – (ширина 90см и нагиб од 1 : 20 до 1 : 10, односно 8 - 10%).

Мере енергетске ефикасности

Код изградње објеката у функцији гробља, потребно је у фази пројектовања, извођења, коришћења и одржавања, у складу са наменом самог објекта, применити потребне мере како би се остварила прописана енергетска својства објеката, у складу са Правилником о енергетској ефикасности зграда ("Сл. Гласник РС", бр. 61/2011) и Правилником о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Сл. Гласник РС", бр. 69/2012 и 44/2018).

3.2. Правила грађења

3.2.1. Правила грађења у оквиру гробних поља

Габарит гробног места износи: за једно умрло лице је 1,1x2,4m, за два умрла лица 2,0x2,4m, за три умрла лица је 2,9x2,4m, за четири умрла лица је 3,8x2,4m, За формирање гробног места користе се монтажне армиране бетонске гредице ширине 10cm. ширина гредице на страни где се налази споменик је 30cm. Бетонске гредице

надвисују бетонске стазе за 10cm и прате терен тако да у случају пада проблем висине се решава каскадом, а никако повезивањем видне висине гредица.

Површина гробног места је за 5cm виша од бетонске стазе, односно 15cm, нижа од бетонске гредице. Она би требала целом површином да буде затрављена. Гробно поље треба решити у стилу пејзажног парка обogaђено мањим пластикама или једноставним малим плочама од камена са уклесаним именима покојника. Гробно место са припадајућом комуникацијом је величине 3,0 x 2,5m. Затрављена површина се преноси и на уоквирену површину око споменика, где се може засадити цвеће или украсно шибље. Основни елеменат садржаја гробља, односно парцела је гробно место. На гробљу треба предвидети ортогоналан распоред гробних места ради оптималне искоришћености земљишта, уз јеноставније обележавање на терену и истовремено максимално озелењавање међупростора.

Породична гробна места за сахрањивање две особе, као најчешћи вид сахрањивања су спољних димензија 2,0 x 2,4 m са међуразмаком од 0,5 m у реду и 1,3 m између редова. Дубина сахрањивања износи 1,6 m. Надгробни споменици се раде од природног камена на одговарајућем постољу. Висине надгробних споменика се типизирају на димензије по висини од 80cm, 100cm и 120cm, а ширине за појединачна гробна места су 60cm, а за двојна гробна места су 120cm. Простор гробља се оградајује транспарентном оградом, уз коју треба формирати зелени заштитни појас (оградно-зимзелене врсте) висине 1,5 m са наглашеним и посебно обрађеним улазима. Ограда се поставља око целог комплекса гробља. Гробна поља су формирана по поменутим стандардима уз максималну могућу искоришћеност простора и слободних површина.

Гробна поља су оријентисана у правцу исток-запад како се генералним правилима и налаже.

Опремање постојећих гробља недостајућом инфраструктуром се ради по правилима која важе за изградњу нових гробља.

3.2.2. Правила грађења у оквиру осталих површина

Пешачко – колске стазе

Главни улаз на планско подручје налази се са јужне стране на који се надовезује пешачка стаза. Све стазе су ширине 1m. Основни елементи за решавање нивелације су коте приступног пута и постојеће коте терена. Коте свих комуникација и платоа неопходно је максимално прилагодити постојећим котама терена, као и нивелацији гробних поља, са одговарајућим падовима према зеленим површинама.

Зелене површине

Основна концепција уређења зелених површина комплекса заснива се на следећим елементима:

- ради се о зеленој површини специјалне намене,
- основне функције зелених површина су заштитна и декоративно-естетска, као битан елемент оплемењивања и уређења укупног простора гробља.

Зелене површине предвиђене су око гробних поља у појасу ширине од 1m, а гробна поља ће имати посебан концепт озелењавања.

Посебан акценат је на линеарном зеленилу - дрворедима уз централну и бочне стазе, као и уз остале пешачке комуникације које ће се разликовати у зависности од положаја у простору и међусобно ће одвајати гробна поља.

Код избора врста предност дати аутохтоним врстама, као и оним које су се показале отпорним према датим условима станишта. Као конкретно решење за зелене линеарне површине трабло би да буде мешовита састојна трава намењена грубом гажењу.

Дрвореди, групације дрвећа и жбуња и заштитно зеленило по ободу комплекса треба заједно да чине просторно јединствену целину.

Партерне површине

Све партерне површине, поред функционалних захтева које испуњавају (одговарајући падови, технике карактеристике подлога пешачких и колских саобраћајница), морају да одају утисак хармоничне, естетски и обликовно добро укомпоноване целине. То се пре свега односи на избор одговарајућих материјала за обраду партера (асфалт, различите врсте плоча, бетонских елемената, ивичњака); урбани мобилијар (клупе, ограде, стубићи, корпе за смеће, информационе табле или стубови итд.), али и на пратеће садржаје којима се обогаћује простор (скулптуре у простору, меморијална обележја, чесме или фонтане итд.).

Уређење партерних површина се интегрално решава са зеленилом. Препорука је да се обрада партерних површина разликује у зависности од њихове намене и положаја у простору.

Унутрашња Регулација

Унутрашња регулација се поклапа са линијом гробних поља у оквиру које се врши планирање гробних места и осталих површина.

4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Сва будућа изградња реализоваће се директним спровођењем овог Плана у складу са правилима уређења и грађења дефинисаним овим планом.